

Dosarul nr. 2ra-12/21

Prima instanță: Judecătoria Hîncești, sediul Central (jud.: N.Berbec)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud.: N.Budăi, A.Malîi, V.Sîrbu)

DECIZIE

14 aprilie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Svetlana Filincova
Dumitru Mardari
Mariana Pitic
Nicolae Craiu

examinând recursul declarat de către Xxxxx XXXXXXXXX, reprezentată de avocatul Veronica Pascal,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă către Xxxxx XXXXXXXXX împotriva lui Vasile XXXXXXXXX, persoana interesată Inspectoratul Fiscal de Stat Hîncești și notarul public Veronica Macar cu privire la repunerea în termen, constatarea faptului acceptării succesiunii, recunoașterea valabilității testamentului și anularea testamentului, și

cererea reconvențională depusă de Vasile XXXXXXXXX împotriva Vasilisei XXXXXXXXX, persoane interesate Inspectoratul Fiscal de Stat Hîncești și notarul public Veronica Macar cu privire la constatarea faptului acceptării succesiunii și anularea testamentului,

împotriva deciziei din 11 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 29 septembrie 2016 Xxxxx XXXXXXXXX a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Vasile XXXXXXXXX, persoana interesată Inspectoratul Fiscal de Stat Hîncești și notarul public Veronica Macar cu privire la repunerea în termen, constatarea faptului acceptării succesiunii, recunoașterea valabilității testamentului și anularea testamentului.

În motivarea acțiunii a indicat că este nepoata defunctei Xxxxx XXXXXXXXX, care la momentul decesului era proprietara casei cu teren aferent amplasată în s. Perenui, raionul Hîncești, cu numărul cadastral xxxxxxxxx, suprafața de 0,2204 ha; bunul imobil cu numărul cadastral xxxxxxxxx.xx; grădina cu numărul cadastral xxxxxxxxx cu suprafața de 0,0625 ha, terenurile agricole identificate prin titlurile de autentificare a dreptului deținătorului de teren cu numerele cadastrale xxxxxxxxx cu suprafața de 0,2419 ha, nr. xxxxxxxxx cu suprafața de 0,1969 ha, nr. xxxxxxxxx cu suprafața de 0,049 ha și nr. xxxxxxxxx cu suprafața de 0,3695 ha.

La xx xxxxxxxx xxxx, în s. XXXXXXXXX, raionul Hîncești bunica sa Xxxxx XXXXXXXXX a decedat, iar din anul xxxx și până la data înaintării acțiunii actele cu

privire la moștenire în privința patrimoniului succesoral lăsat de aceasta nu au fost perfectate din diferite motive întemeiate.

Deoarece la xx xxxxxxxx xxxx, Xxxxx Xxxxxxxx prin testamentul nr. 25, perfectat de Primăria s. Xxxxxxx, raionul Hâncești, i-a testat toată masa succesorală, în anul 2015 s-a adresat notarului public Veronica Macar pentru deschiderea procedurii de succesiune, însă acesta i-a comunicat că a expirat termenul de prescripție și că există și un alt testament întocmit de Xxxxx Xxxxxxxx pe numele lui Vasile Xxxxxxxx, fiind deja deschisă procedura de succesiune pe numele acestuia.

A menționat că, la data de 6 mai 2015, într-un alt litigiu Vasile Xxxxxxxx a depus o cerere de chemare în judecată prin care a solicitat constatarea faptului acceptării succesiunii de către acesta a masei succesore rămasă în urma defunctei Xxxxx Xxxxxxxx, dar care prin încheierea din 13 august 2015 a Judecătoriei Hâncești a fost scoasă de pe rol.

A relatat că după decesul bunicii sale Xxxxx Xxxxxxxx, administrează, întreține, prelucrează pământul și achită impozitele pentru bunurile imobile, astfel încât prin prisma art. 1516 alin. (4) Cod civil, a acceptat de fapt succesiunea, inclusiv în contextul în care masa succesorală rămasă după decesul Vasilisei Xxxxxxxx a fost testată reclamantei prin ultima voință a acesteia, exprimată prin testamentul înregistrat cu nr. 25 din 27 xxxxxxxx xxxx, pe care îl consideră legal, acesta fiind perfectat în conformitate cu prevederile art. art. 1458 lit. b), art. 1460 și art. 1461 Cod civil.

Testamentul nr. xxxx din 14 februarie xxxx întocmit pe numele lui Vasile Xxxxxxxx este afectat de nulitate, deoarece la momentul perfectării acestuia Xxxxx Xxxxxxxx se simțea rău, primea xxxxxxxx, iar într-o zi, din spusele defunctei, sub pretextul că Vasile Xxxxxxxx și soția acestuia Elena Xxxxxxxx o vor duce la consultație la medic, după consultația medicului la policlinica din or. Hâncești au dus-o la notar unde a semnat ceva, dar nu știa și nu a înțeles ce anume a semnat, fiind sub xxxxxxxx unor xxxxxxxx și ulterior, când a conștientizat cele întâmplate și pentru a repara greșeala, a decis să meargă din nou să perfecteze un alt testament pe care l-a întocmit la Primăria s. Xxxxxxxx, raionul Hâncești.

Cu trimitere la art. 1465 Cod civil, reclamanta a remarcat că testamentul deținut de Vasile Xxxxxxxx este datat cu 14 februarie xxxx, iar cel deținut de aceasta cu 27 xxxxxxxx xxxx și prin întocmirea acestui testament a fost revocat testamentul vechi.

A solicitat Xxxxx Xxxxxxxx repunerea în termen, admiterea acțiunii, constatarea faptului acceptării succesiunii rămasă după decesul Vasilisei Xxxxxxxx, recunoașterea valabilității testamentului nr. 25 din 27 xxxxxxxx xxxx eliberat de Primăria s. Xxxxxxx, raionul Hâncești și declararea nulității testamentului perfectat pe numele lui Vasile Xxxxxxxx, înregistrat la notarul public Veronica Macar cu nr. xxxx din 14 februarie xxxx.

Pe parcursul examinării cauzei, la 7 xxxxxxxx 2016, Vasile Xxxxxxxx a depus cerere reconvențională împotriva Vasilisei Xxxxxxxx, persoane interesate Inspectoratul Fiscal de Stat Hâncești și notarul public Veronica Macar cu privire la constatarea faptului acceptării succesiunii și anularea testamentului.

În motivarea acțiunii reconvenționale a invocat că la 28 xxxxxxxx xxxx, a decedat Xxxxx Xxxxxxxx, cu ultimul domiciliu în s. Xxxxxxxx, raionul Hâncești. Cu ultima era în relații foarte bune, o ajuta împreună cu familia și a avut grijă de ea

pe parcursul ultimilor zece ani, deoarece copii și rudele apropiate nu manifestau niciun interes față de ea și necesitățile acesteia.

Astfel, la 14 februarie xxxx, defuncta XXXXX XXXXXXXXX i-a testat toată averea sa, fapt confirmat prin testamentul întocmit și autentificat de notarul public Veronica Macar, iar după decesul Vasilisei XXXXXXXXX a rămas averea succesorală alcătuită din casa de locuit cu numărul cadastral XXXXXXXXX.01 cu terenul aferent cu suprafața de 0,2204 ha cu numărul cadastral XXXXXXXXX, situată în s. XXXXXXXXX, raionul Hâncești; grădini cu numărul cadastral XXXXXXXXX cu suprafața de 0,0625 ha; terenuri agricole cu numerele cadastrale XXXXXXXXX cu suprafața de 0,049 ha, nr. XXXXXXXXX cu suprafața de 0,2419 ha, nr. XXXXXXXXX cu suprafața de 0,1969 ha și nr. XXXXXXXXX cu suprafața de 0,3695 ha.

În toată perioada după decesul defunctei dânsul a continuat să aibă grijă de casă și de terenul adiacent, a prelucrat terenurile agricole, a achitat impozitul, fapt confirmat prin chitanțele de recepție a plăților fiscale anexate și până în prezent continuă să aibă grijă de averea succesorală care i-a fost testată conform testamentului.

A menționat că fiind indus în eroare de rudele Vasilisei XXXXXXXXX, precum că există un alt testament, iar testamentul pe numele său nu mai este valabil, nu s-a adresat în termen pentru a deschide dosar de moștenire în baza testamentului nr. xxxx din 14 februarie xxxx.

Totodată, în fața Primăriei în prezența polițistului de sector, de către rudele defunctei XXXXX XXXXXXXXX a fost declanșat un conflict în rezultatul căruia ultimii au rupt în bucăți testamentul perfectat pe numele său, astfel împiedicându-l de a se adresa cu el la notar.

Ulterior, a aflat că testamentul pe numele Vasilisei XXXXXXXXX a fost întocmit de către Primăria s. XXXXXXXXX, raionul Hâncești chiar cu o zi înainte de decesul testatorului XXXXX XXXXXXXXX, testamentul fiind datat cu 27 XXXXXXXXX xxxx, iar decesul a survenit la 28 XXXXXXXXX xxxx.

A considerat că acest testament trezește dubii în ce privește deplinătatea memoriei, conștientizării însemnătății actului semnat de către testator, precum și faptul că testamentul pe numele său este semnat personal în prezența notarului de către XXXXX XXXXXXXXX, iar în testamentul pe numele Vasilisei XXXXXXXXX, în locul testatorului s-au semnat doi martori - Sergiu Sîrbu și Larisa Sîrbu, pe motiv că XXXXX XXXXXXXXX este analfabetă, fapt ce nu corespunde adevărului.

A mai indicat că Sergiu Sîrbu și Larisa Sîrbu erau tutorii Vasilisei XXXXXXXXX și erau persoane cointeresate, din aceste motive testamentul respectiv urmează a fi declarat nul. După ce a aflat despre circumstanțele menționate, a mers la notarul Veronica Macar pentru a depune cerere de deschidere a dosarului de moștenire.

Astfel, la 4 XXXXXXXXX 2014 s-a adresat cu cerere de a fi inclus în cercul de moștenitori ai defunctei XXXXX XXXXXXXXX, având calitatea de moștenitor testamentar în temeiul testamentului nr. xxxx din 14 februarie xxxx, iar la 21 aprilie 2015, notarul public Veronica Macar a emis încheierea de refuz a executării acțiunilor notariale cu mențiunea de adresare în instanța de judecată.

Fiind în situația de folosire și administrare a bunurilor imobile din averea succesorală a defunctei XXXXX XXXXXXXXX, se află în imposibilitate de a înregistra dreptul de proprietate asupra bunurilor menționate.

A solicitat Vasile XXXXXXXXX admiterea cererii reconvenționale, constatarea faptului acceptării succesiunii după decesul Vasilisei XXXXXXXXX, declararea

nulității testamentului nr. 25 din 27 xxxxxxxx xxxx eliberat de Primăria s. Xxxxxxx, raionul Hâncești și constatarea locului deschiderii succesiunii după decesul Vasilisei Xxxxxxxx s. Xxxxxxxx, raionul Hâncești.

Prin hotărârea din 4 octombrie 2017 a Judecătoriei Hâncești sediul Central, a fost admisă acțiunea depusă de Xxxxx Xxxxxxxx. S-a constatat faptul acceptării succesiunii de către Xxxxx Xxxxxxxx după decesul bunicii Xxxxx Xxxxxxxx decedată la 28 xxxxxxxx xxxx. S-a constatat nulitatea testamentului nr. xxxx din 14 februarie xxxx emis pe numele lui Vasile Xxxxxxxx din data întocmirii testamentului nr. 25 din 27 xxxxxxxx xxxx pe numele Vasilisei Xxxxxxxx. S-a respins cererea reconvențională depusă de Vasile Stropșca ca fiind neîntemeiată.

Prin încheierea din 26 aprilie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost ridicată cauza de la examinare în ordine de apel și remisă Judecătoriei Hâncești sediul central pentru pronunțarea unei hotărâri suplimentare.

Prin hotărârea suplimentară din 30 iulie 2018 a Judecătoriei Hâncești sediul Central, a fost constatată valabilitatea testamentului nr. 25 din 27 xxxxxxxx xxxx autentificat de secretarul Consiliului comunal Xxxxxxx r-nul Hâncești, Sofia Toma.

Prin decizia din 20 xxxxxxxx 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de Vasile Xxxxxxxx, casată hotărârea din 4 octombrie 2017 și hotărârea suplimentară din 30 iulie 2018 a Judecătoriei Hâncești sediul Central, încheierile din 27 iulie 2018 și 30 iulie 2018 a Judecătoriei Hâncești sediul Central și emisă o nouă hotărâre prin care a fost respinsă cererea de repunere în termenul de prescripție extinctivă înaintată de Xxxxx Xxxxxxxx. A fost respinsă cerința formulată de Xxxxx Xxxxxxxx cu privire la anularea testamentului perfectat pe numele lui Vasile Xxxxxxxx înregistrat de notarul public Veronica Macar cu nr. xxxx din 14 februarie xxxx ca fiind depusă cu omiterea neîntemeiată a termenului de prescripție extinctivă. Au fost respinse cerințele formulate de Xxxxx Xxxxxxxx cu privire la constatarea faptului acceptării succesiunii rămase după decesul defunctei Xxxxx Xxxxxxxx de către Xxxxx Xxxxxxxx, recunoașterea valabilității testamentului nr. 25 din 27 xxxxxxxx xxxx eliberat de Primăria sat. Xxxxxxx r-nul Hâncești ca fiind neîntemeiate.

A fost admisă cererea reconvențională înaintată de Vasile Xxxxxxxx. S-a declarat nul testamentul nr. 25 din 27 xxxxxxxx xxxx întocmit pe numele Vasilisei Xxxxxxxx de către secretarul Consiliului comunal Xxxxxxxx r-nul Hâncești, Sofia Toma. S-a constatat faptul acceptării succesiunii testamentare după defuncta Xxxxx Xxxxxxxx de către Vasile Xxxxxxxx, cu indicarea locului deschiderii succesiunii în sat. Xxxxxxxx, r. Hâncești.

S-a încasat din contul Vasilisei Xxxxxxxx în beneficiul lui Vasile Xxxxxxxx suma de 788 de lei cu titlu de taxă de stat și 7 000 de lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

Prin încheierea din 14 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost corectată eroarea materială din partea motivată a deciziei din 20 xxxxxxxx 2018 a Curții de Apel Chișinău și încheierii din 26 aprilie 2018, prin înlocuirea sintagmei din „Stroșa” în „Xxxxxxxx”, precum și din „Țapeș Vitalie” în „Xxxxxxxx Xxxxx”.

Prin decizia din 24 xxxxxxxx 2019 a Curții Supreme de Justiție, a fost admis recursul declarat de Xxxxx Xxxxxxxx, s-a casat integral decizia din 20 xxxxxxxx 2018 a Curții de Apel Chișinău cu trimiterea cauzei la rejudecare.

Prin decizia din 11 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de Vasile Xxxxxxxx. S-a casat hotărârea Judecătoriei Hâncești sediul

Central din 4 octombrie 2017 și hotărârea suplimentară a Judecătoriei Hâncești sediul Central din 30 iulie 2018 și s-a emis o nouă hotărâre prin care: s-a respins cererea de repunere în termenul de prescripție extintivă înaintată de către XXXXX XXXXXXXXXX; s-a respins ca fiind depusă cu omiterea neîntemeiată a termenului de prescripție cerința formulată de XXXXX XXXXXXXXXX privind anularea testamentului perfectat pe numele lui Vasile XXXXXXXXXX, înregistrat de notarul public Veronica Macar cu nr. xxxx din 14 februarie xxxx; s-au respins ca neîntemeiate cerințele formulate de XXXXX XXXXXXXXXX privind constatarea faptului acceptării succesiunii rămase după decesul defunctei XXXXX XXXXXXXXXX de către XXXXX XXXXXXXXXX și recunoașterea valabilității testamentului nr. 25 din 27 xxxxxxxx xxxx, eliberat de Primăria satului XXXXXXXXXX. S-a admis cererea reconvențională înaintată de Vasile XXXXXXXXXX împotriva Vasilisei XXXXXXXXXX, persoane interesate Inspectoratul Fiscal de Stat Hîncești și notarul public Veronica Macar cu privire la constatarea faptului acceptării succesiunii rămase după decesul defunctei Vasuilisa XXXXXXXXXX, anularea testamentului nr.25 din 27 xxxxxxxx xxxx, eliberat de Primăria satului XXXXXXXXXX; s-a declarat nul testamentul nr.25 din 27 xxxxxxxx xxxx, întocmit pe numele Vasilisei XXXXXXXXXX, de către secretarul consiliului comunal Sofia Toma, satul XXXXXXXXXX, raionul Hâncești; s-a constatat faptul acceptării succesiunii testamentare după defuncta XXXXX XXXXXXXXXX de către Vasile XXXXXXXXXX, cu identificarea locului deschiderii succesiunii în satul XXXXXXXXXX, raionul Hâncești. S-a încasat din contul Vasilisei XXXXXXXXXX în beneficiul lui Vasile XXXXXXXXXX suma de 788 de lei cu titlu de taxă de stat la depunerea acțiunii reconvenționale și la depunerea cererii de apel și suma de 7 000 de lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

La 23 iulie 2020, XXXXX XXXXXXXXXX, reprezentată de avocatul Veronica Pascal a declarat recurs împotriva deciziei din 11 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea recursului a indicat că instanța de apel nu a aplicat legea care trebuia aplicată și a ignorat prevederile art. 1516 alin. (3) Cod civil, în vigoare până la 1 martie 2019, potrivit căruia succesiunea se consideră acceptată când moștenitorul depune la notarul o declarație de acceptare a succesiunii sau a intrat în posesiunea patrimoniului succesoral. Instanța de apel nu a ținut cont că acțiunea de bază este constatarea succesiunii, depusă în termen și a ignorat examinarea acestei pretenții de bază și a examinat cerința subsidiară.

A menționat că fiind invocată tardivitatea asupra cerinței de constatare a succesiunii depusă de Vasile XXXXXXXXXX, fără a fi examinată cererea de repunere în termen, instanța de apel s-a pronunțat asupra fondului cererii. Anterior, prin încheierea nr. 99 din 21 aprilie 2015 a notarului Veronica Macar, s-a refuzat includerea lui Vasile XXXXXXXXXX în lista moștenitorilor testamentari a patrimoniului succesoral pe motivul omiterii termenului de prescripție. Această încheiere nu a fost contestată în ordine contenciosului administrativ.

A relatat că, anterior mai fost înaintată o acțiune similară care la 13 august 2015 a fost scoasă de pe rol de către instanța de fond.

Cerința de nulitate a testamentului a fost admisă pe faptul neșemnării testamentului de către defunctă, fiind ignorate semnăturile celor doi martori conform art. 1460 Cod civil.

A solicitat XXXXX XXXXXXXXXX, reprezentată de avocatul Veronica Pascal casarea deciziei instanței de apel cu menținerea hotărârii primei instanțe.

Examinând recursul declarat de Xxxxx XXXXXXXXX, reprezentată de avocatul Veronica Pascal, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție menționează următoarele.

În conformitate cu art. 431 alin. (2) din Codul de procedură civilă, asupra admisibilității recursului decide un complet din 3 judecători.

Conform art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la data de 11 iunie 2020 și a fost expediată în adresa participanților la proces la data de 3 iulie 2020 (vol.II, f.d.243). Astfel, recursul declarat de Xxxxx XXXXXXXXX, reprezentată de avocatul Veronica Pascal la data de 23 iulie 2020 prin intermediul oficiului poștal, este în termen.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

La 7 august 2020, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimaților copia cererii de recurs, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

La 14 septembrie 2020, Vasile XXXXXXXXX, reprezentat de avocatul Dinu Șișianu a depus referință prin care a solicitat de a respinge ca inadmisibil recursul declarat de Xxxxx XXXXXXXXX.

Prin încheierea din 18 noiembrie 2020 a Curții Supreme de Justiție, recursul declarat de către Xxxxx XXXXXXXXX, reprezentată de avocatul Veronica Pascal, s-a considerat admisibil fiind transmis pentru a fi examinat în fond.

În conformitate cu art. 441 din Codul de procedură civilă, în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului.

Conform art. 442 alin. (1) Cod de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

Potrivit art. 444 Cod de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Examinând recursul declarat de către Xxxxx XXXXXXXXX, reprezentată de avocatul Veronica Pascal în raport cu materialele cauzei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție concluzionează despre necesitatea admiterii recursului, de a casa decizia instanței de apel și de a menține hotărârea din 4 octombrie 2017 a Judecătoriei Hîncești și hotărârea suplimentară din 30 iulie 2018 a Judecătoriei Hîncești sediul Central.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze decizia instanței de apel și să mențină hotărârea primei instanțe.

Conform art. 432 alin. (2) lit. a și c) Cod de procedură civilă, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care

instanța judecătorească nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată și a interpretat în mod eronat legea.

Conform art. 118 alin. (1), (3) și (4) Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a cauzei sânt determinate definitiv de instanța judecătorească pornind de la pretențiile și obiecțiile părților și ale altor participanți la proces, precum și de la normele de drept material și procedural ce urmează a fi aplicate.

Conform art. 239 din Codul de procedură civilă, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședință de judecată.

Art. 240 alin. (1) din Codul de procedură civilă prevede că, la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării cauzei și admisibilitatea acțiunii.

După cum urmează din actele cauzei, la data de 14 februarie xxxx Xxxxxx Xxxxxxxx a întocmit testamentul potrivit căruia dânsa a testat toată averea sa, care în ziua decedării sale îi va aparține, din ce n-ar fi alcătuită și unde nu s-ar afla, lui Xxxxxxxx Vasile, testamentul fiind înregistrat la notarul Macar Veronica la data de 14 februarie xxxx cu nr. xxxx (f.d. 38).

Ulterior, la data de 27 xxxxxxxx xxxx Xxxxxx Xxxxxxxx a testat toată averea sa nepoatei Xxxxxx Xxxxxxxx, născută la 25 iulie 1994. Testamentul dat a fost întocmit de către Secretarul Consiliului comunal Toma Sofia, în prezența martorilor Serjii Sîrbu și Larisa Sîrbu la data de 27 xxxxxxxx xxxx și înregistrat cu nr. 25 (vol.I, f.d. 11).

La data de 29 septembrie 2016, Xxxxxx Xxxxxxxx a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Vasile Xxxxxxxx, persoana interesată Inspectoratul Fiscal de Stat Hîncești și notarul public Veronica Macar cu privire la repunerea în termen, constatarea faptului acceptării succesiunii, recunoașterea valabilității testamentului din 27 xxxxxxxx xxxx și anularea testamentului din 14 februarie xxxx.

La data de 7 xxxxxxxx 2016, Vasile Xxxxxxxx a depus cerere reconvențională împotriva Vasilisei Xxxxxxxx, persoane interesate Inspectoratul Fiscal de Stat Hîncești și notarul public Veronica Macar cu privire la constatarea faptului acceptării succesiunii și anularea testamentului din 27 xxxxxxxx xxxx.

Fiind investită cu judecarea cauzei în fond, Judecătoria Hîncești prin hotărârea din 4 octombrie 2017, a admis acțiunea depusă de Xxxxxx Xxxxxxxx, a constatat faptul acceptării succesiunii de către Xxxxxx Xxxxxxxx după decesul bunicii Xxxxxx Xxxxxxxx, a constatat nulitatea testamentului nr. xxxx din 14 februarie xxxx emis pe numele lui Vasile Xxxxxxxx din data întocmirii testamentului nr. 25 la 27 xxxxxxxx xxxx pe numele Vasilisei Xxxxxxxx și a respins cererea reconvențională depusă de Vasile Stropșca ca fiind neîntemeiată.

Prin hotărârea suplimentară din 30 iulie 2018 a Judecătoria Hîncești sediul Central, a fost constatată valabilitatea testamentului nr. 25 din 27 xxxxxxxx xxxx autentificat de secretarul Consiliului comunal Xxxxxxx r-nul Hîncești, Sofia Toma.

Instanța de apel, judecând cauza în ordine de apel, prin decizia din 11 iunie

2020, a admis apelul declarat de Vasile XXXXXXXXX, a casat hotărârea Judecătorei Hâncești sediul Central din 4 octombrie 2017 și hotărârea suplimentară a Judecătorei Hâncești sediul Central din 30 iulie 2018 și a emis o nouă hotărâre prin care: a respins cererea de repunere în termenul de prescripție extinctivă înaintată de către XXXXX XXXXXXXXX, a respins ca fiind depusă cu omiterea neîntemeiată a termenului de prescripție cerința formulată de XXXXX XXXXXXXXX privind anularea testamentului perfectat pe numele lui Vasile XXXXXXXXX, înregistrat de notarul public Veronica Macar cu nr. xxxx din 14 februarie xxxx, a respins ca neîntemeiate cerințele formulate de XXXXX XXXXXXXXX privind constatarea faptului acceptării succesiunii rămase după decesul defunctei XXXXX XXXXXXXXX de către XXXXX XXXXXXXXX și recunoașterea valabilității testamentului nr. 25 din 27 xxxxxxxx xxxx, eliberat de Primăria satului XXXXXXXX, a admis cererea reconvențională înaintată de Vasile XXXXXXXXX și a declarat nul testamentul nr.25 din 27 xxxxxxxx xxxx întocmit pe numele Vasilisei XXXXXXXXX, de către secretarul consiliului comunal Sofia Toma, satul XXXXXXXX, raionul Hâncești, a constatat faptul acceptării succesiunii testamentare după defuncta XXXXX XXXXXXXXX de către Vasile XXXXXXXXX, cu identificarea locului deschiderii succesiunii în satul XXXXXXXXX, raionul Hâncești. A încasat din contul Vasilisei XXXXXXXXX în beneficiul lui Vasile XXXXXXXXX suma de 788 de lei cu titlu de taxă de stat la depunerea acțiunii reconvenționale și a cererii de apel și 7 000 de lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că instanța de apel la emiterea deciziei nu a aplicat legea care trebuia aplicată și a interpretat și a interpretat în mod eronat legea.

Conform art. 1458 Cod civil, în redacția de până la 1 martie 2019, testamentul poate fi întocmit doar în una din următoarele forme: a) olograf – scris în întregime personal, datat și semnat de testator; b) autentic – autentificat notarial, precum și asimilat cu cel autentificat notarial; c) mistic – scris în întregime, datat și semnat de testator, strâns și sigilat și apoi prezentat notarului, care aplică inscripția de autentificare pe plic și îl semnează împreună cu testatorul.

Conform art. 39 alin. (1) lit. q) din Legea nr. 436 din 28 xxxxxxxx 2006 cu privire la administrația publică locală, în redacția din 9 septembrie xxxx, secretarul îndeplinește, sub autoritatea primarului, următoarele atribuții de bază: îndeplinește acte notariale conform Legii cu privire la notariat.

Conform art. 37 lit. d) din Lega , cu privire la notariat, nr. 1453 din 8 noiembrie xxxx, în redacția Legii din 15 iulie xxxx, persoanele cu funcție de răspundere abilitate ale autorităților administrației publice locale îndeplinesc următoarele acte notariale: autentificarea testamentelor.

Conform art. 1465 lit. a) Cod civil, în redacția Legii nr. 113 din 18 xxxxxxxx 2009, testatorul poate modifica sau revoca testamentul în orice moment prin întocmirea unui nou testament, care revocă în mod direct, total sau parțial, testamentul anterior ce contravine noului testament.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție menționează că instanța de fond corect a conchis și a aplicat prevederile art. 1465 lit. a) Cod civil, în redacția Legii nr. 113 din 18 xxxxxxxx 2009.

Prin întocmirea unui nou testament, testatorul stabilește cercul moștenitorilor testamentari și dispune în alt mod de bunurile sale. Dacă testamentul posterior contravine deplin testamentului anterior, atunci primul testament se consideră deplin revocat. Noul testament anulează deplin primul testament, iar la moștenire va fi

chemată nepoata în baza celui de al doilea testament, care deplin anulează primul testament.

Din aceste considerente, instanța de fond corect a concluzionat despre necesitatea respingerii acțiunii reconvenționale depusă de Vasile XXXXXXXXX privind anularea testamentului.

Cu referire la cerința lui Vasile XXXXXXXXX privind constatarea faptului acceptării succeiunii, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție conchide că instanța de fond corect a concluzionat asupra netemeinicii acestei acțiuni, rezultând din probele administrate la speță în raport cu circumstanțele cauzei și normele de drept material și procedural aplicabile litigiului dedus judecății.

Or, potrivit declarațiilor martorilor se denotă că, XXXXX XXXXXXXXX a locuit cu bunica sa XXXXX XXXXXXXXX atât în timpul vieții acesteia, cât și după decesul ei, a prelucrat terenurile, a achitat taxele și impozitele, adică a intrat în posesiunea patrimoniului succesoral.

Fiul defunctei Gheorghe XXXXXXXXX a declarat că, cunoaște despre testamentul mamei sale prin care a testat toată averea nepoatei XXXXX XXXXXXXXX, precum și că nu are careva pretenții în privința ultimei.

Fiind audiați în calitate de martori fratele și sora Vasilisei XXXXXXXXX, Ion XXXXXXXXX și Nina XXXXXXXXX, dâșii au declarat că după decesul mamei lor XXXXXXXXX XXXXXXXXX, au locuit cu bunica în timpul vieții acesteia, iar după decesul ei au avut grijă de casă și teren, neavând careva obiecții asupra testamentului.

În acest sens, instanța de fond corect a concluzionat că a fost demonstrat faptul acceptării de către XXXXXXXXX XXXXX a succeiunii prin intrarea în posesiunea patrimoniului succesoral.

În conformitate cu art. 1516 alin. (3) Cod civil, în redacția Legii nr. 1107 din 6 iunie xxxx, succeiunea se consideră acceptată când moștenitorul depune la notarul de la locul deschiderii succeiunii o declarație de acceptare a succeiunii sau intră în posesiunea patrimoniului succesoral.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție evidențiază că, deși instanța de apel a cercetat și a analizat toate probele prezentate de părți, raportându-le la cadrul legal relevant speței, aceasta nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată și nu putea să tragă concluzii asupra faptului că XXXXX XXXXXXXXX a omis termenul de contestare a testamentului din 14 februarie xxxx întocmit de către XXXXX XXXXXXXXX și înregistrat la notarul Macar Veronica, deoarece a acceptat succeiunea prin intrarea de fapt în posesie a patrimoniului succesoral.

De asemenea, la caz instanța de apel greșit a constatat că Vasile XXXXXXXXX a intrat de fapt în posesia bunurilor din masa succesorală și de fapt fiind unicul moștenitor testamentar.

Or, materialele cauzei combat această poziție și anume prin încheierea nr. 99 din 21 aprilie 2015 a notarului public Macar Veronica, s-a refuzat în cererea lui Vasile XXXXXXXXX din 4 xxxxxxxx 2014, de a fi inclus în lista moștenitorilor testamentari la patrimoniul succesoral al defunctei XXXXX XXXXXXXXX, decedată la 28 xxxxxxxx xxxx (vol. I, f.d.67).

Instanța de apel în mod pripit a concluzionat că Vasile XXXXXXXXX, în ultimii 10 ani din viața Vasilisei XXXXXXXXX a avut grijă de aceasta, deoarece potrivit declarațiilor martorilor s-a constatat că între Vasile XXXXXXXXX împreună cu soția sa

Elena XXXXXXXXXXX și defuncta XXXXX XXXXXXXXXXX a avut loc o înțelegere, potrivit căreia familia lui Vasile XXXXXXXXXXX prelucrează terenurile de pământ în schimbul unei recompense.

Din considerentele arătate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul, de a casa decizia din 11 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău și de a menține hotărârea din 4 octombrie 2017 a Judecătoriei Hîncești și a hotărârii suplimentare din 30 iulie 2018 a Judecătoriei Hîncești sediul Central.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. f), alin. (3) și (4) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de XXXXX XXXXXXXXXXX, reprezentată de avocatul Veronica Pascal.

Se casează decizia din 11 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău și se menține hotărârea din 4 octombrie 2017 a Judecătoriei Hîncești și hotărârea suplimentară din 30 iulie 2018 a Judecătoriei Hîncești sediul Central, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă către XXXXX XXXXXXXXXXX împotriva lui Vasile XXXXXXXXXXX, persoana interesată Inspectoratul Fiscal de Stat Hîncești și notarul public Veronica Macar cu privire la repunerea în termen, constatarea faptului acceptării succesiunii, recunoașterea valabilității testamentului și anularea testamentului, cererea reconvențională depusă de Vasile XXXXXXXXXXX împotriva Vasilisei XXXXXXXXXXX, persoane interesate Inspectoratul Fiscal de Stat Hîncești și notarul public Veronica Macar cu privire la constatarea faptului acceptării succesiunii și anularea testamentului.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,

Judecătorul:

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii:

Svetlana Filincova

Dumitru Mardari

Mariana Pitic

Nicolae Craiu